

2.2 Úloha Velikonoční ostrov

Úloha *Velikonoční ostrov* byla použita v hlavním šetření PISA 2018.

Scénář úlohy uvádí čtenáře do situace, v níž si má představit, že se připravuje na přednášku profesorky o výzkumu na Velikonočním ostrově.

Text úlohy se vztahuje ke čtení za účelem vzdělávání, neboť žák vyhledává a zpracovává informace o Velikonočním ostrově, aby se připravil na přednášku.

OBRÁZEK 2.1 | Úloha Velikonoční ostrov, úvod

PISA 2018

Velikonoční ostrov
Úvod

Přečti si úvod. Pak klikni na šipku DALŠÍ.

Představ si, že místní knihovna pořádá příští týden přednášku. Přednášet bude profesorka z blízké univerzity. Bude vyprávět o svém terénním výzkumu na Velikonočním ostrově v Tichém oceánu, vzdáleném více než 3200 kilometrů na západ od Chile.

Vaše třída půjde na přednášku v rámci výuky dějepisu. Učitelka vám dala za úkol zjistit něco o historii Velikonočního ostrova, abyste se ještě před přednáškou s tématem seznámili.

Jako první si přečteš článek na blogu, který profesorka psala při svém pobytu na Velikonočním ostrově.

Klikni na šipku DALŠÍ a přečti si blog.

V úloze *Velikonoční ostrov* žák postupně pracuje se třemi zdroji textů: s webovou stránkou, která obsahuje blog profesorky, s recenzí knihy a s článkem z online populárně-vědeckého časopisu. Blog je v testu PISA klasifikován jako soubor textů, je dynamický (neboť obsahuje aktivní odkazy na další texty úlohy), je souvislý a zahrnuje vyprávění. Příspěvek na blogu je dobrým příkladem souboru textů, neboť příslušné komentáře pocházejí od různých autorů. Recenze knihy a článek z online časopisu jsou klasifikovány jako samostatné texty – statické, souvislé a v obou případech argumentační, neboť se snaží čtenáře o něčem přesvědčit.

Po přečtení scénáře se žákovi zobrazí první text – k blogu – a otázky vztahující se k jeho obsahu.

Po zodpovězení dvou úvodních otázek je žák vyzván k přečtení druhého textu, kterým je recenze knihy, a k zodpovězení několika otázek zaměřených na její obsah. Dále se zobrazí třetí text – článek z webové stránky populárně-vědeckého časopisu a s ním související otázky. V závěrečné části žák odpovídá na otázky, které vyžadují propojování informací ze všech tří zdrojů.

Obtížnost úlohy *Velikonoční ostrov* se v jednotlivých otázkách pohybuje od střední až po vysokou úroveň čtenářské gramotnosti. V porovnání s úlohami, které jsou založeny na práci se samostatným textem, musí žák projít texty tři a zpracovat velké množství informací. Navíc má posuzovat, jak spolu texty souvisejí, a rozpoznat, zda jsou v souladu, nebo zda obsahují protikladná stanoviska.